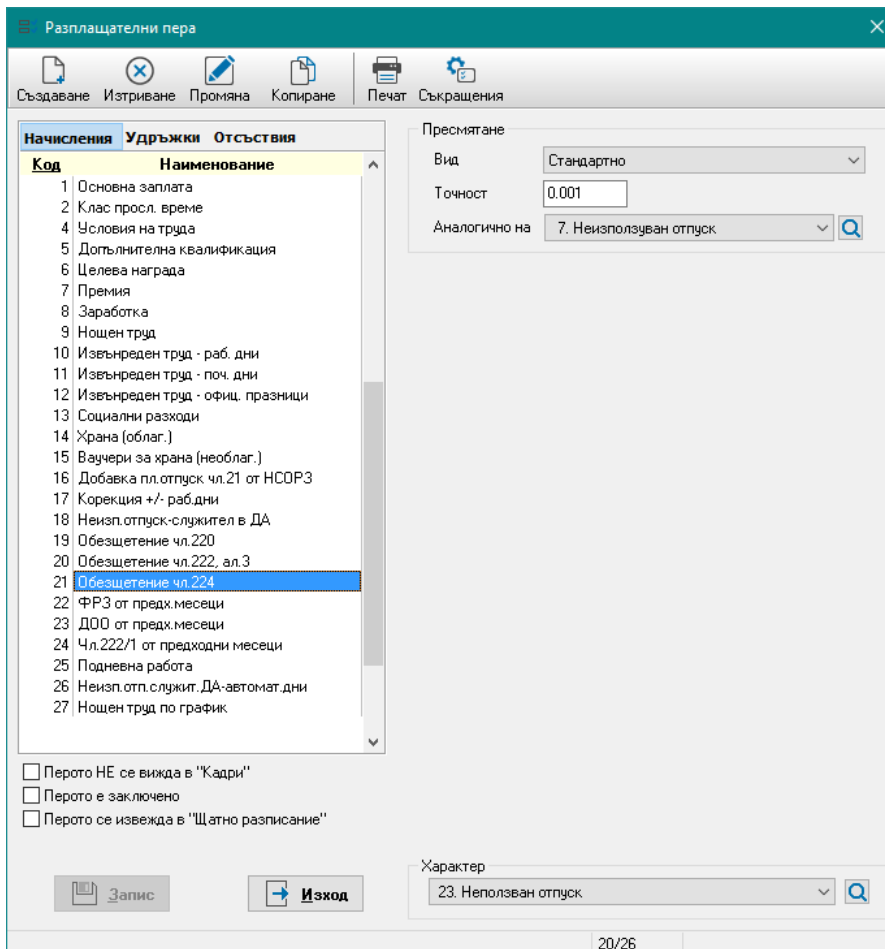

Обезщетение за неизползван платен годишен отпуск

При прекратяване трудовият договор работодателят дължи обезщетение за неизползван платен годишен отпуск. Според Кодекса на труда, право на обезщетение по чл. 224 има всеки работник или служител, **който има поне един месец трудов стаж**

Въвеждане в Омекс®2000

В меню „Настройка“ – „Разплащателни пера“ – „Начисления“ се създава, ако няма създадено стандартно начисление със следните параметри:

Разплащателни пера

Създаване Изтриване Промяна Копиране Печат Съкращения

Начисления	Удръжки	Отсъствия
Код	Наименование	
1	Основна заплата	
2	Клас просл. време	
4	Условия на труда	
5	Допълнителна квалификация	
6	Целева награда	
7	Премия	
8	Зарботка	
9	Нощен труд	
10	Извънреден труд - раб. дни	
11	Извънреден труд - поч. дни	
12	Извънреден труд - офиц. празници	
13	Социални разходи	
14	Храна (облаг.)	
15	Ваучери за храна (необлаг.)	
16	Добавка пл.отпуск чл.21 от НСОПЗ	
17	Корекция +/- раб.дни	
18	Неизп.отпуск-служител в ДА	
19	Обезщетение чл.220	
20	Обезщетение чл.222, ал.3	
21	Обезщетение чл.224	
22	ФРЗ от предх.месеци	
23	ДОО от предх.месеци	
24	Чл.222/1 от предходни месеци	
25	Подневна работа	
26	Неизп.отп.с.служит.ДА-автомат.дни	
27	Нощен труд по график	

Перото НЕ се вижда в "Кадри"
 Перото е заключено
 Перото се извежда в "Щатно разписание"

Залпис Изход

Пресмятане

Вид: Стандартно

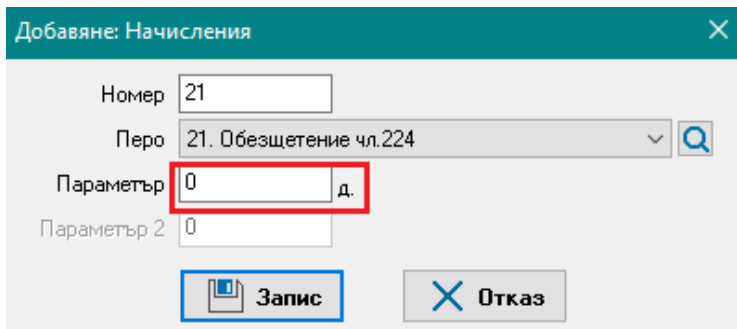
Точност: 0.001

Аналогично на: 7. Неизползуван отпуск

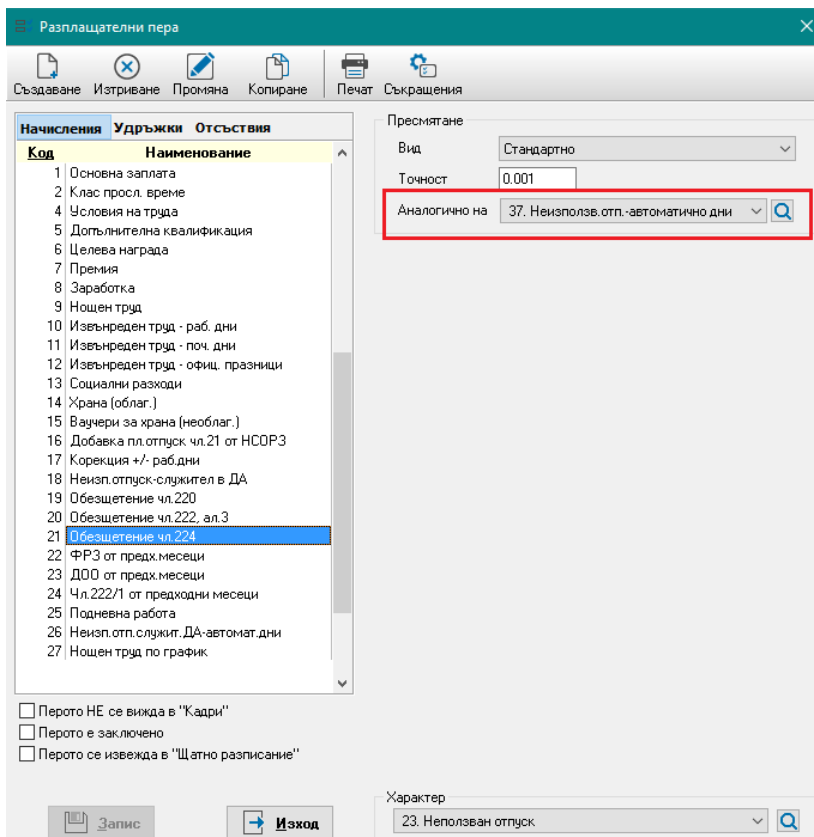
Характер: 23. Неполезван отпуск

20/26

В този случай, при добавяне на начислението в данните на служителя, потребителят въвежда ръчно броя дни неизползван отпуск:

В случай, че потребителят желае автоматично да се добавят оставащите дни неизползван отпуск, е необходимо да промени номера в поле „Аналогично на“ на „37.Неизползв.отп.-автоматично дни“ или да добави ново стандартно начисление в меню „Настройка“ със следните параметри:

В този случай, след добавяне на начислението в данните на служителя, полето за дни е недостъпно, а в меню „Суми“ автоматично ще са заредени и изчислени оставащите дни неизползван отпуск.

При калкулацията на обезщетението за неизползван отпуск (стандартни пресмятания „7.Неизползван отпуск“ и „37.Неизползв.отп.-автоматично дни“) винаги се отчита месеца и годината на датата на напускане (независимо дали е последният работен или първият неработен ден), след което се прилага ал.1 на чл.177 от КТ (търси се предходен месец с поне 10 отработени

дни). Такова е и становището на МТСП, изразено в „[РАЗЯСНЕНИЕ ОТ 6.10.2010 Г. ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 228 ОТ КТ](#)“.

Пример 1: Текущ месец на обработка на заплати е юли. Служителят е с дата на напускане 30.06. Има въведено обезщетение по чл.224. Базата за отпуск е от месец май, ако в него има 10 или повече отработени дни.

Пример 2: Текущ месец на обработка на заплати е март. Служителят напуска на 31.03. Има въведено обезщетение по чл.224. Базата за отпуск е от месец февруари, ако в него има 10 или повече отработени дни.

Обезщетение за неизползван отпуск на служителите в държавната администрация

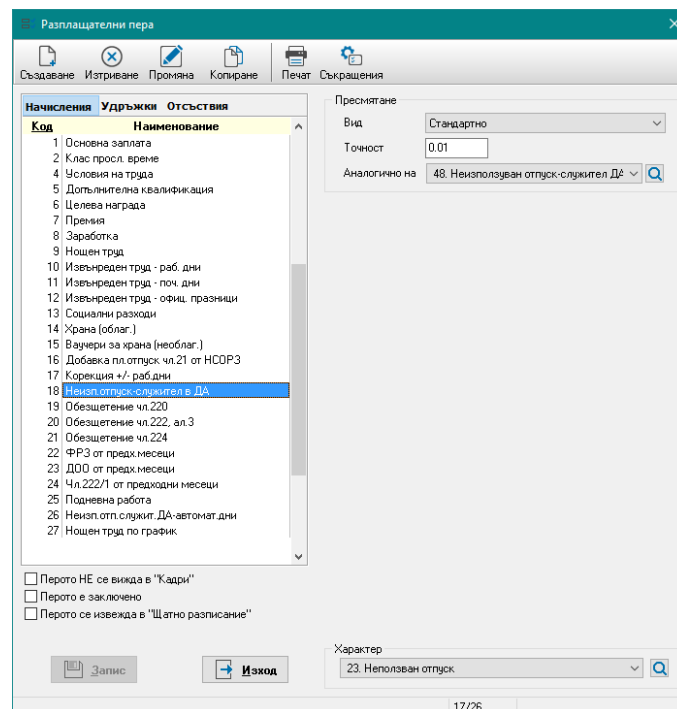
Чл.26, ал.4 от „Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация“ гласи:

„При прекратяване на правоотношението среднодневният размер на паричното обезщетение за компенсирани на неизползваните дни платен годишен отпуск се определя от размера на основната месечна заплата, определена на служителя към датата на прекратяване на правоотношението, и средномесечния брой на работните дни за съответната година.“.

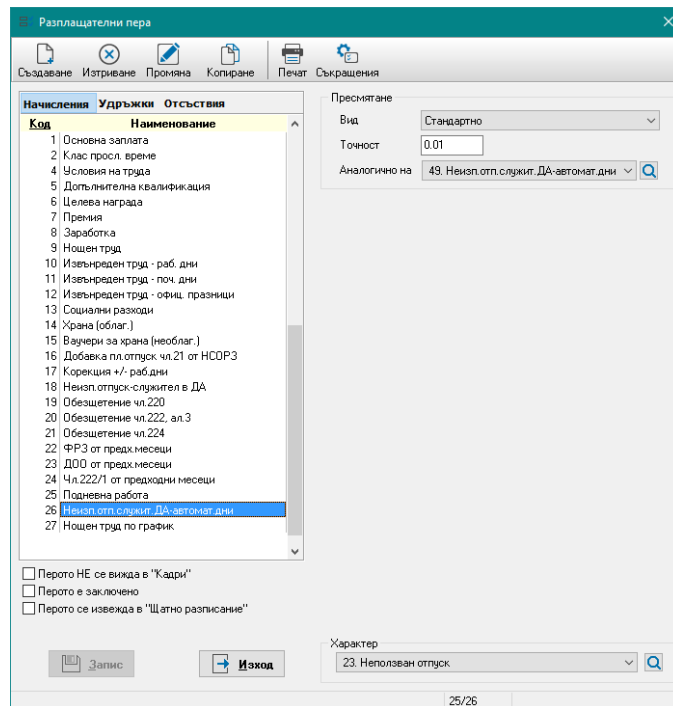
Отделно чл.2 на същата наредба гласи: “Наредбата се прилага за служителите по служебно и по трудово правоотношение в държавната администрация”.

В тази връзка за тези служители следва да се добавят (ако няма създадени) и ползват нови стандартни начисления със следните параметри:

При ръчно въвеждане от потребителя на дни неизползван отпуск:

С автоматично зареждане на дни неизползван отпуск:

Забележка: За държавни служители (с вид осигуряване за НОИ 05.Държавен служител) могат да се ползват както стандартните пера за несползван отпуск с вход 7 и 37, така и стандартни пресмятания 48 и 49 описани в тази инструкция.

Декларация 1 и обезщетение за несползван отпуск

Сумата на обезщетението за несползван платен годишен отпуск се добавя към облагаемия доход по чл. 24 от ЗДФЛ, посочен в точка 31. Начислен месечен облагаем доход от Декларация образец 1. Съответно в точка 31А. Начислен месечен данък се посочва и начисленият данък върху сумата на това обезщетение. В точка 34. Нетно възнаграждение се попълва сумата на нетното възнаграждение, определена по реда на Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от Държавното обществено осигуряване. За работещите по трудови правоотношения месечното нетно възнаграждение се определя, като изплатеното или начисленото месечно възнаграждение се намали с определените със закон задължителни осигурителни вноски за сметка на лицата и с данъците по Закона за данъците върху доходите на физическите лица и не може да бъде повече от максималния месечен осигурителен доход, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година. Обезщетението по чл. 224, ал. 1 от Кодекса на труда не е част от трудовото възнаграждение, а е обезщетение, поради което не се взема предвид при определяне на сумата по точка 34. Нетно възнаграждение.

Върху обезщетението за несползван отпуск НЕ се начисляват и внасят осигурителни вноски според чл.1, ал.8, т.7 от „Наредбата за елементите на възнаграждението и доходите, върху които се правят осигурителни вноски“.

Документи

Информация за дните и сумата за неползван отпуск на служителите може да се изведе от списък „Напускащи служители“. В случай, че на служителя не е добавено перо за неползван отпуск, дните и сумата се взимат от меню „Отсъствия“, секция „Провизии“ (остатък за изплащане: дни и сума). В случай, че на служителя е добавено перо за неползван отпуск, но дните се различават от оставащите дни в секция „Провизии“, дните и сумата за неползван отпуск в списъка, се събират от двете места.

Особености

- При определяне дните на неползван отпуск следва да се вземат предвид, както дните на платен годишен отпуск за текущата година, до датата на прекратяване, така и неползваният отпуск от предходни години, чиято давност все още не е погасена.
- Обезщетението не може да бъде прихващано с други видове обезщетения.
- Не се дължи обезщетение при смяна на работодателя по реда на чл. 123 КТ.
- Обезщетение се дължи и за времето, през което работникът или служителят е останал без работа поради незаконно уволнение.
- В случай че настъпи смърт на работника или служителя, обезщетението за оставащи дни неползван отпуск следва да се изплати на неговите наследници. В този случай е необходимо те да изпратят покана към работодателя, в която да приложат удостоверение за наследници.
- Обезщетението не зависи от основанието за прекратяване на трудовото правоотношение (няма значение дали трудовият договор е прекратен по взаимно съгласие на страните, или е налице дисциплинарно уволнение).
- Обезщетение за неползван платен годишен отпуск се изплаща и в случаите, когато към датата на прекратяване на трудовото правоотношение работникът и служителят няма придобито право на отпуск.
- Обезщетение се дължи само за неползвания платен годишен отпуск, правото за който не е погасено по давност, т.е. ако не са изтекли 2 години от края на годината, за която се полага този отпуск или 2 години от края на годината, в която е отпаднала причината за неползването му.
- Предвидената в закона погасителна давност не се прилага за неползвания платен годишен отпуск до 31.12.2009 г. Ако работник или служител има натрупани неползвани отпуски до 01.01.2010 г., последните могат да се ползват до прекратяване на трудовото правоотношение и се обезщетяват в пълен размер при прекратяването му.